

Italijanski tujezemec izkoriščal dobrodelne družbe in relief. V nekaj letih je dobil \$21,000

Cleveland. — Malo tujezemcev je tako srečnih kot Darilo Alonzo, Italijan po rodu, ki se nahaja v Ameriki že od leta 1918, noda še ni postal ameriški državljan, dočim je znal izkoriščati dobrodelne, kamor se je zatekel.

Kmalu po svojem prihodu se je poročil z neko Italijanko, ki je imela že prej dva nezakonska otroka. V zakonu je Alonzo dobil še šest nadaljnjih otrok, toda očividno mu drugo kot družinsko življenje ni ugajalo.

Leta 1931 so zdravniški razsodi, da je njegova žena slaboumna. Morala bi biti poslana v bolnišnico, kjer pa zaenkrat ni bilo prostora, pa je ostala na domu in rodila otroke naprej. Vsi otroci so duševno jako zaostali.

Dobrodelne družbe so med tem neoprestano dobile kako delo za sleparskega Italijana, toda delo je vselej pustil, češ, da ga "ne- kaj boli," kadar dela. Najbrž le- noba. Znal je tako spretno sle-

pariti, da je v šestih letih dobil od dobrodelnih družb in relifa nekaj nad \$20,000.

V novembru mesecu lanskega leta je dobil precej dobro delo, pri katerem je zaslužil \$148.00 na mesec. Kljub temu je pa še vedno vlekel relif. Njegova sleparija je bila kmalu dognana in poslan je bil na sodnijo. Sodnik mu je povedal, da če bi v Italiji kaj takega naredil, bi ga postavi- li ob zid in ustrelili.

Izpuščen je bil in zopet dobival — relif! V petek je bil aretiran. V soboto je stal pred sodnikom. Bridko je tožil, da nimajo v hiši plina, elektrike. Sodnik ga je vprašal, kako je mogoče, da je kupil radio za \$74.00, peč za \$99.00 in pohištvo za \$189.00.

Povedal je sodniku, da ga je družina prisilila k temu, a sodnik ga je prisilil, da mora v ječo za 6 mesecev in vrniti mora, kar je sleparskim potom dobil za re- lif.

Francove armade blizu Barcelone

Hendaye, Francija, 16. janu- arja. Gen. Franco je poslal pre- bivalstvu mesta Barcelone, ki se nahaja pred padcem, prijateljski poziv, da se podajo, da prepreči- jo nadaljnjo prelivanje krvi. Franco je komaj 27 milj od Bar- celone.

Hendaye, Francija, 16. janu- arja. Iz glavnega stanu španskih nacionalistov se naznanja, da se bližajo čete generala Franca me- stu Igualada, ki je močno utrje- no in ki je komaj 30 milj od Bar- celone.

Nekaj ur prej so nacionalisti naznanili, da so zasedli mesto Cervera, 19 milj proti zapadu. Tekom zadnjih 24 ur so naciona- listi čudovito hitro napredovali. Zasedli so v enem dnevu 86 mest in vasi, med njimi Tarragono, glavno mesto Tarragon province.

Na ta način so nacionalisti dobili večeraj pokrajino, ki obse- ga 640 kvadratnih milj in v ka- teri živi nad 200,000 ljudi. "Na- še čete bodo tekom enega meseca v Barceloni," se je izjavil načel- nik zrakoplovnega oddelka na- cionalistov.

Samo večeraj so nacionalisti dobili 5,000 lojalistov kot vojne ujetnike. Opaziti je, da so začeli mnogi dezertirati iz vrst lojali- stov.

Hendaye, Francija, 16. jan. Španska lojalistična vlada je naj- prvo zanimala, pozneje pa

potrdila poročilo nacionalistov, da so slednji zasedli drugo najbolj važno špansko prista- nišče v rokah lojalistov — me- sto Tarragono.

Tarragona se nahaja komaj 50 milj južno od Barcelone. Lojalisti so se umaknili proti zapadu in proti severu na utr- jene postojanke, katere so že naprej pripravili za slučaj padca Tarragona.

Lojalisti so se povsod brez boja umikali, čemur se čudijo vojaški eksperti na fronti. Do streljanja pride le pri zad- njih stražah, ki krijejo umi- kanje. Gen. Franco je zase- del doleno Katalonijo skoro brez streljanja.

Mnogi so mnenja, da je u- mikanje lojalistov strategična poteza. Lojalisti imajo v go- rah, skoro ob meji Katalonije, silne utrdb in da baje name- ravajo tam braniti svoje po- stojanke predno pade Barce- lona.

Predvsem se gre lojalistom za to, da ostane vsaj ozka zve- za med lojalistično Španijo in med Francijo. Dosedaj na- cionalisti še niso mogli zasedi francoske meje, preko katere prihaja potrebno orožje za lo- jaliste.

Vladne čete se imajo boriti s silnimi težavami. Iz Tarragone in okolice je pobegnilo kakih 70,000 prebivalcev, ve-

činoma starci, ženske in otro- ci, ker moški so skoro vsi na fronti.

Ti begunci so zasedli skoro vsa pota, tako da je gibanje vojaških čet lojalistov skoro nemogoče. Nacionalisti trdijo, da je padlo tudi mesto Reus, kjer so imeli lojalisti svoje glavne zaloge streljiva. Reus je 9 milj zapadno od Tarragone.

Poročila o velikih zmagah generala Franca so vzbudila silno veselje po vseh onih de- lih Španije, ki se nahaja v ob- lasti nacionalistov.

Madrid, 16. jan. — Španske vladne čete so prekoračile re- ko Tagus in so zazele z boji v Malpica sektorju z namenom, da obrnejo pozornost generala Franca od Katalonije provin- ce.

Boji se nadaljujejo kakih 50 milj jugozapadno od Ma- drida in zapadno od Toledo. Lojalisti tudi trdijo, da so zmagali na Estremadura fron- ti, kjer so zasedli bogate ru- darske pokrajine pri Fuente Ovejuna.

Vkorakanje nacionalistov v Tarragono je bilo popolnoma v redu. Španske čete iz pro- vince Navarre so bile prve, ki so razvile špansko zastavo v Tarragoni, kjer je doslej vi- hrala rdeča komunistična za- stava.

Mestna vlada trdi, da je danes več ljudi na relifu v Clevelandu, kot pa jih je bilo v 1934

Cleveland. — Direktor jav- nega blagostanja v Clevelan- du, Fred Ramsay, ki ima nad- zorstvo nad relifom, se je več- raj izjavil, da je danes na ta ali oni način več ljudi v Cle- velandu odvisnih od relifa kot jih je bilo v letu 1934.

Mestna vlada bo v kratkem prisiljena, pravi Ramsay, pre- nehati z mnogimi svojimi ak- tivnostmi, ako želi v tako obil- ni meri dajati relif. Poročilo, da je poslanska zbornica od- bila \$150,000,000 od relifa, je še bolj porazilno vplivalo.

Da je položaj še slabši, pra- vi Ramsay, je bilo zadnje ča- se mnogo WPA delavcev od-

puščenih od dela. Vsega sku- paj ima mesto Cleveland dan- es nekako 87,000 ljudi, ki so na ta ali oni način odvisne od relifa.

In končno prihaja iz Colum- busa vest, da je novi governor naročil, da se mora hraniti do skrajnosti, kar pomeni, da bo državna postavodaja jako ma- lo ali pa nič prispevala za re- lif brezposelnim.

V Clevelandu je bilo odslov- ljenih že nad 900 državnih u- službencev po novi vladi in ti ljudje bodo končno vsi prišli na relif. Industrije nikakor ne poslujejo kot se je od njih pričakovalo.

Zanimive vesti iz življenja ameriških Slovencev po raznih naših naselbinah

V Aguilar, Colo., je preminul Lovrence Mezeg, star 59 let. Ro- jen je bil v Dol. Dobravi, občina Trata pri Kranju. Bil je samski. Podlegel je kapi na možganih. Pri družtu ni bil nobenem.

Mr. Frank Zihlerle iz znane slovenske družine v So. Chicagu je zadnje dni sprejel profesorsko službo v mestni višji šoli Crane College. Mladi profesor bo tam poučeval trgovinsko pravo.

V Chicagu je umrl Martin Hmljan, star 35 let in rojen v Boldrahu pri Metliki. V Ameri- ki je bil 17 let in zapuša tu ženo in hčerko.

V Bear Creek, Mont., je pre- minul rojak John Gross, star 75 let in rojen v Straži pri Novem mestu. Bil je vdovec in ne zapu- šča tu nobenih sorodnikov.

V Virginia, Minn., je umrla Mary Panijan, stara 59 let, vdo- va, rojena v Metliki v Beli Kra- jini. Njen mož Martin je umrl maja meseca lanskega leta. Ranj- ka zapuša tu tri sinove in tri hčerke.

V Milwaukee je za pljučnico umrla Jennie Ivančič, stara 42 let, doma iz Javorja na Primor- skem. — Istotam je v bolnišnici umrl Martin Rebernik, star 44 let in doma iz Majperga pri Pt- uju na Stajerskem. Umrl je na- glo. Dve uri pred smrtjo je pri- šel na policijsko postajo v bliži- ni svojega doma in prosil polici- jo, da ga odpelje v bolnišnico, ker se slabo počuti. Ugodilo so mu in čez dve uri je umrl. Zapuša ženo in brata.

Dne 29. januarja bo v sloven- ski cerkvi v Pittsburghu zapel novo sv. mašo mlad slovenski du- hoven Rev. Daniel Čadanič, ki je bil rojen in vzgojen v slovenski župniji v Pittsburghu. Njegovi starši so bili rojeni v Preloki pri Vinici v Beli Krajini. Mati no- vomašnika je bila vdova že 22 let, pa je kljub temu lepo vzgojila vse svoje otroke narodu in Bogu v ponos.

V Salem, Ohio, je bil v ond- nem premogovniku težko pobit rojak Anton Celin. Nahaja se v bolnišnici v Youngstownu, Ohio. Tudi njegova soproga je že nad mesec dni v bolniški postelji.

V Milwaukee je v bolnišnici umrl Avgust Zajc, star 48 let in doma iz Mirne peči na Dolenj- skem. Ranjki je vodil gostilno in kegljišče. Zapuša ženo, dva sina in hčer.

Pred kratkim si je v Detroitu vzel življenje rojak Martin Sko- da, star 58 let. Ranjki zapuša

ženo, sina in pet odraslih hčera. V Mullan, Idaho, je umrl rojak Joe Skantel, star 65 let in rojen v Brehovu pri Dobrem polju na Dolenjskem. V Ameriki je živel 40 let. Pokojni zapuša ženo, dva sinova in dve poročeni hčeri.

Montevideo, Urugvaj, Južna Amerika. — Pri delu v tovarni se je z vrelim svincom hudo ope- kel 26-letni Slavko Cingerli. — Franc Samsa se je močno poško- doval pri padcu iz busa. — Pavel Mislej se je poročil z Milko Se- devčič, Albin Boškin in Jože Pavlin sta pa vzela rojakinji iz Prekmurja, dočim so se Mirko Kolenc, Mirko Zavadlav, Just Zudič in Ivan Frelj oženili s čr- nookimi Urugvajkami.

V Imperial, Pa., je umrl rojak Andrej Opeka, star 74 let, ki je bival v Ameriki nad 40 let. Za- puša ženo, dva sinova in dve hčeri.

Neumestna parada
Več članov C. I. O. in nekaj komunistov je te dni paradiralo pred lokalnim uradom WPA. Protestirali so radi znižanja re- lifa, o katerem je odglašovala poslanska zbornica kongresa. Zakaj ti ljudje paradirajo pred WPA uradom, je nemogoče razu- meti. WPA urad se trudi, da do- bi delo za brezposelne, a republi- kanski kongresmani v Washing- tonu so proti temu. Če bi šli CIC člani in komunisti paradir- at pred stanovanja republikan- skih kongresmanov, bi bila pro- testna parada vsaj umljiva.

Prijeti morilci?
Dva mlada zamorska fanta sta večeraj napravil detektivno priznala, da sta bila udeleža- na pri roparskem napadu, pri katerem je policist Goggin zgrbil svoje življenje pretekli teden. Eden je vozil avtomo- bil, drugi je pa pazil, da ne bi kdo nepoklican prišel blizu. Prej je že policija aretirala nekega 19 let starega Roberta Fortner, tretjega roparja, o katerem se trdi, da je ustrelil policista. V nekaj dnevih bo policija imela na dlani vse dokaze in bo zadevo izročila velikim poroti, ki naj sestavi ob- tožnico.

Ranjen od avtomobila
Ko je nameraval Mihael Radlich, 8300 Maryland Ave. na 77. cesti prekoračiti cesto, ga je zadel avtomobil, ki ga je poškodoval. Z razbito lo- banjo je bil Radlich preljan v St. Alexis bolnišnico.

Pogreb Frank Kmet

Pokojni pionir Frank Kmet, ki je preminul v nedeljo zjutraj, je bil star 60 let. Doma je bil iz Podgozda, p. Dvor, po domače Hrenov. V Ameriko je došel pred 35. leti. Najprvo je delal pri NYC železnici, kjer se je po- nesrečil, nakar je bil kot nadzor- nik pri Pennsylvania železnici. Leta 1908 se je poročil z vdovo Mrs. Terezijo Jakšič, katere so- prog Frank je umrl leta 1904. V domovini zapuša ranjki sestro Terezijo, po pol brata Josepha in dve po pol sestri Marijo in Ano. Bil je oče treh hčerk: Victoria, Alice in Vida ter oči: Mrs. Jo- sephine Alich, Dorothy Simenc, Terezije Mlaček in Francka Jak- šič. Ranjki je bil član društva sv. Vida št. 25 KSKJ, društva sv. Janeza Krstnika št. 37 JSKJ in ustanovni član Sloven. kat. pevsk. zbora Lira. Ranjki je vo- dil gostilno od leta 1908 do pro- hibicije. Zbolel je leta 1935 in je bil zadnja tri leta nezmožen za vsako delo. Rad se je pa nahajal v družbi. Še na večer pred smr- tjo se je nahajal v krogu svoje družine in prijateljev in igral ter se končno poslovil: "Kdaj bo- mo pa zopet igrali?" Ko so mu rekli, da "jutri zvečer," je odgo- voril: "ne zvečer, začnimo kar zjutraj!" To so bile njegove zadnje besede. Smrt je nastopi- la ob 8:30 zjutraj. Bil je do zad- njega pri zavesti. Soproga in tri hčerke so ranjkega zadnja tri leta lepo negovali na domu. Smrt ga je rešila težke in neprijetne bolezni. Njegov pogreb se vrši v sredo zjutraj ob 10. uri iz ka- pele A. Grdina in Sinovi v cer- kvi sv. Vid in v družinsko grob- nico na Calvary pokopališču. Iskreno sožalje vsem sorodni- kom, ki bodo moža težko pogre- šali. Naj uživa njegova duša mir in pokoj pri Bogu!

Hraniti se mora

Novi governor države Ohio Bricker je prvi dan, ko je prišel v urad naročil novo pisalo mizo za \$575.00. To je oni Bricker, ki pravi, da se mora na vseh kon- ceh "varčevati."

Zadušnica

V četrtek se bo brala za po- kojnim Frank Pižmohr sv. maša v cerkvi sv. Vida ob 8. uri zjutraj. Prijatelji ranj- kega so prošeni, da se udeleži-

Najden milijon

Paris, 16. januarja. Gos- pa Alex Dupont, francoska vdova, je zadelo v narodni francoski loteriji pretekli teden glavni dobiček — en milijon frankov. Toda do denarja ni mogla priti, ker se ni mogla izkazati z listkom, da je srečko kupila. Začela je končno premišljevat, če ni mogoče srečka v obleki njenega moža, katerega so pokopali zadnje poletje. Na ponovno prošnjo vdove so oblasti končno dovolile trup- lo ranjkega izkopati. Srečka je bila v žepu obleke mr- tvega. In gospa Dupont je do-abila izplačan en milijon frankov.

Smrtna kosa

V ponedeljek zjutraj je po dol- gi bolezni v Glenville bolnišnici preminul George Verner, star 50 let. Stanoval je na 14800 Sylvia Ave. Doma je bil iz sela Brezo- vec, odkoder je prišel v Ameriko pred 26. leti. Ranjki zapuša tu sina Georga in tri hčere: Agnes Kalin, Marie Zimmerman in Ano. Soproga Mary je preminu- la v letu 1937. V stari domovini zapuša brata Francka. Ranjki je bil član drutva Hrv. Sloboda, št. 235 HBZ. Pogreb se vrši v četrtek ob 8:30 iz August F. Sve- tke pogrebnega zavoda na 478 E. 152nd St. v cerkev Marije Vnebovzete in na Calvary pokopališče. Bodi ranjkemu mirna ameriška zemlja!

Velik ogenj

Iz Rantoul, Ill., se poroča, da je večeraj na tamošnji Chanute vojaški zrakoplovi postajal nastal velik ogenj, ki je povzročil nad dva milijona dolarjev škode. Go- vori se, da je zrakoplovno vežba- lišče nekdo nalašč zažgal. Pogre- lo je mnogo poslopij, predno so požarne brambe iz petih mest ogenj zadušile. V ondnotni zrako- plojni postaji se vežba tudi ne- kaj Slovencev.

Vreme

Zupan Burton je naročil mest- ni zbornici, da naredi predlog, o katerem naj glasujejo ljudje, da se podeli mestni vladi nadaljnih \$9,000,000 za stroške. To je isti Burton, ki je podpiral za izvolit- ev senatorja Tafta, nasprotnika predsednika Roosevelta, češ, da Roosevelt preveč potroši za relif.

Kralj pozdravlja Cham-berlaina pri vrnitvi

London, 16. januarja. An- gleški ministerski predsednik Chamberlain se je večeraj vr- nil iz svojega obiska v Italijo. V Angliji je bil precej navdu- šeno sprejet, ker je Chamber- lain to pot vztrajal na svo- jem stališču in se ni podal kot se je meseca septembra podal Hitlerju. Ob vrnitvi je prišel sam angleški kralj, da osebno pozdravi Chamberlai- na.

Jeklarski delavci

C. I. O. unija, pri kateri so vključeni jeklarski delavci, na- merava vpeljati nov sistem po- biranja mesečnih prispevkov od svojih članov. Ta novi si- stem je pa trn v očeh lastni- kom jeklaren in skoro gotovo bo prišlo do boja med unijo in jeklarskimi interesi. Unija bo predlagala, da se nastavijo v jeklarnah takozvani "stew- ards" ali kolektorji, ki bodo od članov pobirali mesečne prispevke. Članstvo ne pla- čuje redno svojih prispevkov, ki znašajo \$1.00 na mesec in unije imajo velike težave s po- biranjem. Unija trdi, da ima 523,000 članov zaposlenih v je- klarskih delavnicah.

Star grešnik

Roy DeHaven je star 48 let in pismonoša v Cleveland že 23 let. Te dni je priznal pred zvezno sodnijo, da je že več let kradel pisma, v katerih je mislil, da se nahaja denar. Nabral je neka- ko \$700.00 v par letih. Čaka ga kazen zapora do 25 let.

Razprodaja

Pri Anžlovarejih na vogalu Norwood in St. Clair se vrši raz- prodaja na ženskih ter otroških suknjah in obleki. Cene so zelo znižane. Tudi na spodnji obleki in drugem blagu so cene zelo zni- žane. Kupite sedaj!

Rev. Coughin za ame-riško nevtralnost

Detroit, 16. januarja. Prete- klo nedeljo je imel Rev. Charles Coughlin jako bojevit govor, te- kom katerega je nastopil proti centralizaciji ameriške oblasti v Washingtonu, za ameriško nev- tralnost in proti pošiljanju oro- žja v Španijo. Centralizacija vla- de v Washingtonu pomeni, je de- jal Rev. Coughlin, prej ali slej propast posameznih držav in vo-jni vrtnice za Ameriko. Da ohr- nimo demokracijo se moramo umikati vojni. In da se umakne- mo vojni, se moramo vzdržati vsakih zapletljajev s tujezem- stvom, biti moramo strogo nev- tralni. Prepoved pošiljanja oro- žja v Španijo mora ostati.

Rev. Coughlin je tudi napadal znano ligo, ki nosi ime League for Peace and Democracy. Rekel je, da nosi ta liga napačno ime. Morala bi se nazivati League for War and Communism. Ta liga pobožno nasprotuje napredova- nju fašizma, toda nima niti besede proti komunizmu, ki je nevar- nejši od fašizma. Komunistem je uidevalec in morilec krščanstva, je dejal Rev. Coughlin. Radio go- vornik je svetoval vsem svojim milijonom poslušalcem, da po- šljejo nemudoma brzojav na svo- jega kongresmana in senatorja v Washington s protestom glede pošiljanja orožja v Španijo.

Društvo sv. Kristine

Članstvo društva sv. Kristine št. 219 KSKJ se opozarja, da se potrdi s plačevanjem asesmen- ta, ker ne bom za nikogar založi- la. — T. Zdešar.

Pismo!

Pismo ima v našem uradu Mr. Joseph Ponikvar.

Nevarno bolna

Mrs. Ana Rode, 6310 Carl Ave. je nevarno zbolela. Obiski začasno niso dovoljeni.

Daladier se poganja s francoskimi socialisti

Paris, 16. januarja. Fran- coski ministerski predsednik Daladier se je večeraj dalj ča- sa posvetoval z bivšim premie- rijem, voditeljem socialistov, Leonom Blumom. Slo se je ra- di španske krize in zmagova- nja nacionalistov. Blum je ba- je Daladierju obljubil, da mu socialisti ne bodo nasprotova- li pri vladi, ako je pripravl- jen odpreti francosko mejo, da se pošlje pomoč lojalistom. Daladier ni ničesar obljubil, toda boji se, da bodo Italijani v slučaju zmage nacionalistov na Španskem, si osvajali pre- velike pravice na Sredozem- skem morju.

"Prijetno je v Ameriki"

Pretekli teden je dospela v Cleveland dunajska družina Mr. in Mrs. Siegfried Merecki s tre- mi hčerkami. Družina pripove- duje, da misli, da je prišla v pa- radiž. Joj, koliko je v Ameriki kruha, sladkarij, kalve svežega sadja, in uh, kako silno številno avtomobilov. V Evropi zamorejo le najbolj bogate družine vzdrže- vati avtomobil, tu ga ima pa sko- ro sleherni delavec! In kako je vse svobodno v tej deželi! Go- vorite kar hočete, pisate kar ho- čete! Če ste pametni, vas poslušaj- jo, če ste trapašt, se vam smeje- jo, pravi družina Merecki, ki je dospela sem s posredovanjem bo- gatega sorodnika.

Nesreča rojaka

Ko je rojak Frank Uljan zad- njo soboto korakal po cesti, mu je na zmrljih tleh spodrsnilo, da je padel in si razbil koleno. Ro- jak Uljan stanuje pri Jos. Sim- čiču na Elizabeth Ave., a se na- haja sedaj v St. Luke's bolnišni- ci, kjer ga prijatelji lahko ob- iščejo.

Slavčki

Starši Slavčkov so prijazno vabljeni, da se udeležijo seje da- nes zvečer 17. januarja.

"AMERIŠKA DOMOVINA"

AMERICAN HOME — SLOVENIAN DAILY NEWSPAPER

1117 St. Clair Avenue Cleveland, Ohio
Published daily except Sundays and Holidays

NAROČNINA:

Za Ameriko in Kanado, na leto \$5.50. Za Cleveland, po pošti, celo leto \$7.00.
Za Ameriko in Kanado, pol leta \$3.00. Za Cleveland, po pošti, pol leta \$4.50.
Za Cleveland, po razpisalcih: celo leto \$5.50; pol leta \$3.00.
Za Evropo, celo leto, \$7.00.
Posamezna številka, 3c.

SUBSCRIPTION RATES:

U.S. and Canada, \$5.50 per year; Cleveland, by mail, \$7.00 per year.
U.S. and Canada, \$3.00 for 6 months; Cleveland, by mail, \$4.50 for 6 months.
Cleveland and Euclid, by carriers, \$5.50 per year, \$3.00 for 6 months.
European subscription, \$7.00 per year.
Single copies, 3c.

JAMES DEBEVEO and LOUIS J. PIRC, Editors and Publishers

Entered as second class matter January 6th, 1909, at the Post Office at Cleveland, Ohio, under the Act of March 3d, 1879.

83

No. 13, Tues., Jan. 17, 1939

Tom Mooney kot je v resnici

Znameniti ameriški časnika George West je par dni predno so oprostili Tom Mooneya iz zaporov, obiskal Mooneya v ječi. Napram Westu je Mooney razkril svoje življenje in svoje načrte za bodočnost. West opisuje razgovor z Mooneyem v zaporih v eni zadnjih števil "New Yorka" in omenja med drugim:

"Tedne in tedne je zrl Tom Mooney na trenutek, ko bo prost. Odkar je bil izvoljen guvernerjem Culbert Olson je Mooney dobro vedel, da so dnevi zapora šteti. Da bo zopet svoboden mož, ki gre kamor hoče, ki svobodno govori in se lahko udeleži vsakega gibanja, ki mu prija. Kajti Tom Mooney, potem ko je bil nad dvajset let v zaporih, je še vedno pristaš delavskega gibanja in bo tudi v bodoče to, kar mu očita njegovi nasprotniki: delavski agitator.

"Ako bi se manj zanimal za delavsko gibanje, tedaj bi bil lahko oproščen že pred osmimi leti, ko je neka skupina finančnikov in industrijalcev v San Franciscu obljubila posredovati v njegovo prid, ako bi Mooney obljubil, da se vrne k svojemu poklicu kot livar in se vzdrži delavske agitacije. Toda Mooney ni hotel obljubiti. In tudi sedaj tega ni storil.

"Jaz nisem bil zamen v zaporu," se je izjavil napram pisatelju Westu, "toda povem vam, da nikakor ne verujem v nasilje in poboje kot v sredstvo, da napreduje unijska stvar, toda govoriti in pisati pa hočem v prid izboljšanja delavskega položaja." Nahajali smo se v sprejemni sobi San Quentin zaporov, ko sem govoril z Mooneyem. Mooney ni bil več rjavolasi, okrogličasti, napadalni mož star 34 let, ko so ga prijeli. Danes ima bele lase, bil je neobrit, toda na sebi je imel kljub temu nekaj dostojnega. Star je 56 let danes, lica so mu upadla, toda mišice na obrazu so še vedno napete. In v sebi čuti še vedno dovolj moči.

"Da, Mooney je še vedno močan, napet, toda na sebi ima tudi znake, ki kažejo, da so ga dolga leta v zaporih precej spremenila. Postal je bolj zmeren. Egoistični, prepirljivi, razgrajajoči Mooney je danes zginit. Tom Mooney, s katerim sem govoril, je bil še vedno odločen, toda nikakor bojevit ali prepirljiv. Govorila vas o guvernerju Olsonu. Tom mi je pripovedoval, da je na večer volitev čul do dveh zjutraj v bolniški sobi in poslušal rezultat volitev. Mooney je bil strežnik v bolniški sobi.

"Čutil sem, kako prihaja novo življenje v mene," je dejal Mooney, "ko sem bil gotov, da Olson zmaga." Vprašal sem ga, kaj misli začeti, ko bo enkrat prost zaporov? Odgovoril mi je, da bodo najprvo proslave in parade v raznih mestih. Radi bi videl in slišal kolikor mogoče onih, ki so mu pomagali v njegovem boju za svobodo. Toda po končanem praznovanju si pa želi počitka. Prvič v svojem življenju je začel misliti na svoje zdravje, ki je bilo od leta 1937 precej rahlo, ko se ga je prijel neka notranja bolezen.

"Ko se bo spočil, tedaj bo poiskal kje prostor v delavskih vrstah, kjer bo rabil svojo moč in poznanje — tega se močno zaveda — za splošno delavstvo. Predvsem je njegova iskre na želja, da bi nastal mir in sporazum v vrstah C. I. O. in American Federation of Labor, tako da bi se vse delavstvo zedinilo za en sam program. Pozneje sva začela govoriti o politiki. Toda pri tem je postal zelo previden in konservativen, dasi dobro ve, da se ima politiki zahvaliti za svojo svobodo. Povedal pa je, da bo prišel dan, ko bo delavstvo vladalo v Ameriki.

"Toda ne po ruskih metodah," mi je hitel Tom Mooney zatrjevati. Različen položaj zahteva različne metode. Toda nihče naj se ne vara. Zmaga ne bo prišla brez grenkega boja. Le pogledite, kako se delodajalci združujejo. Njih prvi napad je bila št. 1. (Številka 1 se imenuje postava v Californiji, ki omejuje piketiranje in bojkotiranje, ki je bila pozneje odpravljena.)

"Iz pogovora, ki sem ga imel s Tom Mooneyem sem dognal, da se njegova temeljna filozofija ni dosti spremenila v zadnjih dvajsetih letih. Te sem toliko laglje razumel, ko sem ga vprašal, kaj so leta v zaporih naredila za njega, kako misli o življenju v zaporih sploh. Odgovori so bili nesmiselni in prazni. Življenje v zaporu je zelo malo vplivalo na Mooneya. Vedel, da ima zunaj prijatelje, ki se borijo za njega in temu je posvetil vso svojo pozornost.

(Konec prihodnjic.)

Kaj pravite?

Sreča za Jugoslavijo je ta, da ni dr. Korošec izvršil svoje namere in ni začel s požiganjem hrvatskih cerkva, kot ga dolžijo, ker sicer bi bilo v Jugoslaviji zmanjkalo žveplenk in slame, kar je absolutno in neobhodno potrebno, kadar hoče kdo zažgati kako stavbo.

Tista, ki jo slovenski in hrvatski žurnalisti obešajo dr. Korošcu na frak čes, da je hotel požgati vse hrvatske cerkve, ni še nič. Mi pa vemo o dr. Korošču še nekaj hujšega namreč, nameraval je prenesti ljubljanski grad vrh Triglav. Zdaj, ko je prišlo to na dan in se je ta namera dr. Korošču izjavila, prosimo slovenske in hrvatske komuniste, naj radi tega ne napadajo preveč dr. Korošca. Nekaj se tudi govori, da je nameraval dr. Korošec zamašiti izvir Ljubljane. "Mi sicer ne verjamemo tega, ampak če je res..."

BESEDA IZ NARODA

Na obisku v stari domovini

9. Izlet po Sloveniji: Od Logarjeve doline do Celja.
Piše Marie Prisland, Sheboygan, Wis.

Sicer pravijo, da vsak berač svojo malho hvali, in zato mi čitatelji ne bodo zamerili, ako tudi jaz svojo Savinjsko dolino nekoliko pohvalim. Hočem ji pa dati samo toliko hvale, kolikor jo po pravici zasluži. Resnica je namreč, da se morejo naravne krasote gorenje Savinjske doline primerjati z vsemi drugimi najlepšimi deli slovenske zemlje. Razlika je samo to, da je na pr. naša Gorenjska bolj poznana, da je bolj dostopna, ker ima dobre prometne zveze, dočim ima gorenja Savinjska dolina v najboljšem slučaju samo avtobusno zvezo. Prej pa je le malo kdo vedel za naše štajerske bisere naravne lepote, kot je Logarska dolina, Matkov kot in Robanov kot. To so namreč tri doline severno-zapadno od Luče ob Savinji.

Od Luče naprej se dolina Savinje zelo zoži in na obeh straneh jo spremljajo visoke gore. Prva v tem delu je Raduha (2062 metrov), a na nasprotni strani je dolina z imenom Robanov kot, ki drži proti Ojstrici (2348 m), ki je med najvišjimi vrhovi v Kamniških planinah. Nad Robanovim kotom na štajerski strani je Strelec (1741 m). Dalje na prejšnjo stran od Solčave je Olševa (1929 m), ki pa je že v Karavankah in sicer ob nemški meji. V Karavankah je dalje tudi gorja Pastirkov vrh (1440 m) in še dalje ob nemški meji so Pavličeve stene (1658 m) in dalje južno je Mrzla gora (2202 m). Kot med Pastirkovim vrhom, Pavličevimi stanami in Mrzlo goro se imenuje Matkov kot. Južno od Matkovega kota je Logarjev kot, to je Logarska dolina, ki sega najbolj daleč proti zapadu v celi štajerski zemlji ter se na zapadu končuje z vrhom Križ (2429 m), a na jugu pa z Jermanovim vrhom (1924 m) in dalje vzhodno proti Ojstrici z goro Planjava (2399 m).

Vsi trije koti, to je Robanov kot, Matkov kot in Logarska dolina so smatrani za izredne naravne lepote, a največja in najlepša je Logarska dolina. Strokovnjaki trdijo, da tako lepe doline nimajo vse Alpe ter da je samo v Pirenejih (gorovje med Francijo in Španijo) dolina Chirgue de Gavarnie, ki ima še veličastnejše gorsko ozadje kakor Logarska dolina. Nek Amerikane, ki je obiskal to dolino, je napisal v spominsko knjigo v tem kraju: "Kaj so najvišji newyorški nebotičniki v primeri z mogočnimi vrhovi, ki obdajajo to dolino, ko isti žarijo v jutranjem ali večernem soncu?" Da so pričeli ceniti lepoto Logarjeve doline, najbolje priča to, da v poletju vozi sem avtobus prav iz Ljubljane.

To posebnost sem posvetila temu delu naše slovenske zemlje zato, ker se med nami splošno misli, da pri nas na štajerskem nimamo tako visokih gor, da bi se mogle meriti z onimi na Gorenjskem, in da nimamo naravnih lepote, ki bi bile posebnega zanimanja vredne. Resnica pa je, da imamo oboje. Zato smo lahko hvaležni našemu vodniku Mr. Zakrajšku, da je vključil ta malo znani "corner" v program našega izleta po Sloveniji.

Logarska dolina spada pod občino in faro Solčava, ki je sicer zelo obsejna po površini, a šteje samo okrog 850 prebivalcev. Prva cerkev je bila tu postavljena še okrog leta 1200 in sicer od celjskih grofov. Šola je bila ustanovljena leta 1872. Danes ima kraj prosvetno društvo, gasilski dom. Najbližja žel. postaja je Smartno ob Paki, oddaljeno 45 km.

Sosedna občina in župnija so 10 km oddaljene Luče, ki pa so že gostejše naseljene ter imajo nad 1500 prebivalcev. Kakor Solčava so tudi Luče obdane od visokih gor in zato kraj privablja vsako leto več turistov.

Naprej doli po dolini je prija- zentrg Ljubno, ki stoji na vzvišnem mestu nad izlivom Ljubnice v Savinjo. Tu je središče lesne industrije v gorenji Savinjski dolini in od tu naprej se les pošilja po Savinji v splavih (flosih) v Celje, Zagreb in prav v Beograd. Marsikateri bivši "flosar" iz teh krajev, ki je sedaj v Ameriki, rad pripoveduje o svojih doživljajih iz svojega splavar- skega življenja. V zgodovini se Ljubno prvič omenja že leta 1247 in sicer v uravnih spisih gornje- grskega samostana, kateremu je pripadalo to ozemlje. Zaradi krasne okolice in bližnjih gor in gostoljubnega prebivalstva je trg jako priljubljena izletniška in turistična točka, kamor pride vsako leto znatno število domačih in tudi tujih letoviščnikov, ki so vir lepih dohodkov za prebivalstvo poleg kmetijstva in lesne industrije. In ker je iz te občine veliko rojakov v Ameriki in je mnogo njih zelo podjetnih, se na prvi pogled vidi, da so ameriški dolarji veliko pripomogli k razvoju in napredku kraja. Prebivalstvo občine šteje okrog 2800 duš.

Ob cesti iz Ljubnega v Gornji grad, kjer se odcepi cesta proti Mozirju, je znana božja pot Radmirje s cerkvijo sv. Franciška. Ko je v teh krajih morila l. 1715. kuga in lakota, je gornjegrski dekan Ahacij Strežinar tu postavil oltar sv. Franciška, kamor so pričeli prihajati romarji od blizu in daleč. Kmalu je ta božja pot zaslovela daleč preko meje Štajerske, kar dokazujejo mnoga dragocena darila od raznih vladarjev, kot Marije Terezije, Marije Antoinette, poljskega kralja Avgusta III, poljske kraljice Daufine (kelih z letnico 1763), ter od mnogih nemških velikašev. Vse te dragocenosti cerkev še vedno hrani. Radmirje sicer spada pod občino Ljubno, a je samostojna fara od leta 1782.

Ob banovinski cesti v smeri

skem, in da nimamo naravnih lepote, ki bi bile posebnega zanimanja vredne. Resnica pa je, da imamo oboje. Zato smo lahko hvaležni našemu vodniku Mr. Zakrajšku, da je vključil ta malo znani "corner" v program našega izleta po Sloveniji.

Tako smo se skozi Varpolje in Nisko vas hitro približali mojemu rojstnemu kraju — Rečici. Sicer ob tej priliki ni bilo prvič po prihodu iz Amerike, da sem prihajala na Rečico, ker sem bila tu že drugi dan po prihodu v Ljubljano ter sem tam ostala več dni. Občutki, ki človeka navdajajo, ko se po 30 letih vrača iz Amerike v svoj domači kraj, se ne dajo popisati, morejo se samo občutiti. Pesnik je orisal ta moment s sledečimi besedami: "Še stare hiše so, še stare ceste so, prijatelji pa v grob spe..."

Ko smo se, s hčerko Hermino, Mr. Zakrajškom, Mrs. Slosar in sestrično Tončko, tisto soboto popoldne po prihodu v Ljubljano, peljali z avtomobilom doli od Vranskega in potem gori ob Savinji proti Rečici skozi kraje, ki so mi bili znani iz mladostnih let, so zvonili in potrkavali zvonovi, kakor je ob sobotah navada, se mi je zdelo, kakor da čujem bajne melodije, katere so mi bile znane iz davnih, davnih dni in katere so mi bile nepopisno prijetne. Oči so se mi nehote zaprle in v nekaj momentih sem v mislih prežvela še enkrat vse doživljaje mladostnih let, ki sem jih doživela v teh krajih, na teh pestrih poljih, na belih cestah in ljubkih stezicah. Kakor da bi mi misli iskale pot v kraj vseh krajev, v kraj, "kjer hišica rojstva mi stoji," in "kjer zibali so me mamična moja," so se moje misli znašle na poti, ki se odcepi od glavne ceste proti trgu. V trenutku mi je stal ves trg pred očmi in vsa moja mladost: rojstna hiša, cerkev, šola, polja, travniki, gozdovi, moja ljuba stara mamična, sorodniki, prijatelji in znanci. Kakor da bi se slika mojega življenja razgrnila pred menoj. Vse je bilo tako živo, tako jasno, kakor da se je prav kar zgodilo.

Iz sanj me je prebudil sofer, ki je vprašal: "Ali ni tisto-le Rečica?" Res je bila; stala je skoraj tik pred nami. Avtomobil je krenil z glavne ceste in v par trenutkih smo bili pri znamenju, ki je ravno nasproti hiše moje tete Jozefe Petrinove, kjer so me pričakovali že od prejšnjega dne. Ko smo izstopili je, kakor prikazen iz sanj, stopila pred me deklica v belem prazničnem oblačilu in govorila z resnostjo in občutkom: "Košaro cvetja ti podam... a danes pa v rojstni grudi Ti kličemo: Bog živi te..." in dalje: "Spomin na zlata mlada leta, zvalil Vas z daljnega je sveta, da videle bi Vaše spet oči, dragi kraj otroških dni..." Človek bi moral imeti srce iz kame- na in živce iz železa, da bi ostalo srce mirno in oči suhe v takih

Mozirje je Okonina, ki prideluje in izvažajo precej žlahtnega sadnja, seveda tudi lesa. Skozi kraj teče topel studenec, ki nikoli ne zamrzne. Nad izvirom tega studenca je brezdnost z mrzlo in toplo vodo. Podružnica sv. Jakoba se prvič omenja leta 1426.

Naprej v isti smeri je ob poti vas Gruševlje in vas St. Janž, ki tudi prideluje žlahtna jabolka, slive in nekaj grozdja. Svoj čas je bilo v tej okolici precej vinogradov, a so jih pozneje opustili. Kraj ima precej lesne industrije. Tu so tudi naši razne izkopnine iz rimskih časov. Poleg tega je zame ta kraj še posebej važen in sicer zato, ker je tukaj doma moj mož John.

Ko smo se, s hčerko Hermino, Mr. Zakrajškom, Mrs. Slosar in sestrično Tončko, tisto soboto popoldne po prihodu v Ljubljano, peljali z avtomobilom doli od Vranskega in potem gori ob Savinji proti Rečici skozi kraje, ki so mi bili znani iz mladostnih let, so zvonili in potrkavali zvonovi, kakor je ob sobotah navada, se mi je zdelo, kakor da čujem bajne melodije, katere so mi bile znane iz davnih, davnih dni in katere so mi bile nepopisno prijetne. Oči so se mi nehote zaprle in v nekaj momentih sem v mislih prežvela še enkrat vse doživljaje mladostnih let, ki sem jih doživela v teh krajih, na teh pestrih poljih, na belih cestah in ljubkih stezicah. Kakor da bi mi misli iskale pot v kraj vseh krajev, v kraj, "kjer hišica rojstva mi stoji," in "kjer zibali so me mamična moja," so se moje misli znašle na poti, ki se odcepi od glavne ceste proti trgu. V trenutku mi je stal ves trg pred očmi in vsa moja mladost: rojstna hiša, cerkev, šola, polja, travniki, gozdovi, moja ljuba stara mamična, sorodniki, prijatelji in znanci. Kakor da bi se slika mojega življenja razgrnila pred menoj. Vse je bilo tako živo, tako jasno, kakor da se je prav kar zgodilo.

Iz sanj me je prebudil sofer, ki je vprašal: "Ali ni tisto-le Rečica?" Res je bila; stala je skoraj tik pred nami. Avtomobil je krenil z glavne ceste in v par trenutkih smo bili pri znamenju, ki je ravno nasproti hiše moje tete Jozefe Petrinove, kjer so me pričakovali že od prejšnjega dne. Ko smo izstopili je, kakor prikazen iz sanj, stopila pred me deklica v belem prazničnem oblačilu in govorila z resnostjo in občutkom: "Košaro cvetja ti podam... a danes pa v rojstni grudi Ti kličemo: Bog živi te..." in dalje: "Spomin na zlata mlada leta, zvalil Vas z daljnega je sveta, da videle bi Vaše spet oči, dragi kraj otroških dni..." Človek bi moral imeti srce iz kame- na in živce iz železa, da bi ostalo srce mirno in oči suhe v takih

trumutkih in ob takih besedah. Ko sem se to pot, to je skopno z drugimi izletnicami, bližala Rečici, so mi stopile pred oči vse podrobnosti prvega prihoda nekako dva tedna prej. In ko je naš avtobus zopet zavil z glavne ceste proti Rečici, so popustili živci, je vzdrhtelo srce, čeravno sem skušala biti po ameriškansko "tuf"; smo pač koncem konca le slovenske narave brez ozira na to, kje živimo.

Ustavili smo se pri Prislandovih, sorodnikih mojega moža, kjer smo imeli naročeno kosilo. Pozneje so naše potnice želele videti svojo rojstno hišo. Ker ogromni avtobus ni zmogel ozke in vijugaste poti, smo šle peš. Naša hišica namreč stoji na majhnem hribčku na koncu trga in je sedaj last tete France, ki kar ni vedela s čim bi nam bolj postregla ter nas končno še vse skupaj okraceljala z rožami iz svojega vrta. Mojim sopotnicam sem pripovedovala kako me je teta sprejela prvokrat. Vso hišo je ozajšala z venc in zastavicami, celo nekaj slavolok z napisom: je dobra duša postavila. Zvečer je prižgala bengalični ogenj, sosedovi fantje so pa streljali z močnjaki, kar bi naj veljalo v pozdrav meni, ki sem se po 30 letih vračala domov... Saj ne more človek ostati ravnodušen sprito takih dokazov ljubezni in vdanosti.

Ko smo vzele slovo od tete France, smo obiskale še teta Jozefa in njeno družino. Stric Anton, star Amerikanec, nas je kar v angleščini pozdravil. Sestrična Pepca, ki je že pred petimi meseci pripravila primerno deklamacijo v moj pozdrav, nam je za prigrizkom postregla in nas okrasila z nageljčki in rožmarinom. Teta Jozefa je že delj časa bolana, je za silo vstala iz bolniške postelje, da pozdravi Amerikance, posebno pa, da "še zadnjikrat vidi svojo Marijo..." V prijaznem kramljanju je hitro mineval čas, in treba je bilo odrediti, da pridemo pravočasno do Celja, kjer smo nameravali prenočiti.

Moji sorodniki so tarnali, da sem premalo časa pri njih, da bi se bilo treba pogovoriti še o tem in onem, da bi bilo treba obiskati še tega in onega in navajali so še mnogo drugih vzrokov, zakaj naj bi ostala pri njih. Razumeli pa so, da ne morem skupine pustiti in tako smo se zopet slovlili in to je bilo zadnje slovo na tem obisku. Da je bilo težko, si lahko vsakdo sam misli.

Sofer Rafko je pritisnil na gas in avtobus je oddrdral skozi Spodnjo Rečico, Nazarje, Prihovo proti Mozirju, kamor smo dospeli v kakih 20 minutah. Ta trg leži ob polnožnem bregu nedaleč od Savinje. Radi idilične lege in ugodnega podnebja je ta kraj postal priljubljen zlasti leto- viščnikom iz hrvatskega dela Jugoslavije. Statistika izkazuje, da je bilo v Mozirju leta 1934 350 tujcev, kar je nedvomno lepo število za ta kraj. Zlasti je ta kraj priljubljen ribolovcem in tudi veličastne Mozirske planine marsikoga privabijo. Kakor vsi starejši kraji v tej okolici Savinje, sega tudi zgodovina Mozirja daleč nazaj v rimsko dobo, ko je stala tukaj trdnjava. Poleg tujeskega prometa je sedaj dobro razvito saderejstvo, lesna trgovina ter obrtništvo. Iz zgodovine Mozirja naj omenim, da je ta trg igral zelo važno vlogo v dobi slovenskega narodnega preporoda, ko so se pričeli Slovenci zavedati, da so enokopraven in samostojen narod.

Od Mozirja naprej doli proti Celju smo prišli v okolico Letuša, Braslove, Polzele in Žalca, kjer se prebivalstvo peča v znatni meri s hmeljem in žalec je središče te industrije. Strokovnjaki trdijo, da je kvaliteta savinjskega hmelja med

najboljšimi po vsem svetu in se meša s slabšimi kvaliteta mi. Celo v Ameriko ga pridelujejo, toda ne pod imenom Savinjski hmelj, temveč pod znanko raznih čeških in nemških firm. Nemci in Čehi namreč pokupijo tukaj hmelj in ga potem pripravijo za eksport pod svojim imenom. Celo la so leta, ko so pridelovalci dobili ogromne svote za hmelj. Pozneje in zadnje čase pa mnogo pipovarni doma stuje hmelj s kemikalijami, kar je seveda veliko cenejšje in zato zahteva po hmelju pada in z zahtevo tudi krasne.

Trg Žalec leži nekako v sredi Savinjske doline in sredi obsežnega in ravnega poljedelarskega kompleksa. Ima dobro razvito trgovino in obrtništvo, kakor tudi mnoge kulturne in gospodarske organizacije. Teta France, ki je bila v mladosti prilažja izkoprnine, da je bila v žalec v rimskih časih vladala na postojanka. Tu se tuja združila cesti in sicer ona, ki drži iz Ljubljane preko Trzinjan in Vranskega, to je slavovina sega nazaj v rimsko dobo, ter cesta, ki pride doli po Savinjski dolini. Po tej cesti, ki je široka in dobro oskrbovana, a kljub temu zelo pretrpana, smo nadaljevali vožnjo doli v Celje, o katerem poje narodna pesem, da je "belo mesto." Ker je do Celja samo 7 in pol kilometre, smo bili v mestu kakor bi trenili. Tamkajšnji zdravnik (dr. Stritar) me je vrhovec je po brzojavni naročilu našega vodnika Zakrajška rezerviral sobo v hotelu Union, in zame ni bilo treba še iskati prenočišča, ko smo dospeli v Celje.

WHITE EAGLE RIFLE HUNTING CLUB

Za mesec december je bil rezultat streljanja sledeč:

Salmič	152
Kuhel	142
Rojek	140
Znidaršič	135
Hren	130
Bozic	128
A. Grdina Jr.	126
Zbačnik	115
Buckley	110
Miller	104
Wolf	100
Joe Grdina	95
Rupar	91
Klemencič	87
Turk	84
Kožar	81
Jenda	80

Uradniki kluba se zahvaljujejo članom za tako fino kooperacijo.

Opčine. — Z vozička je del 33-letni Čuk Rafael, ko je lal na železniški prog pri Opatovcu in se ranil po nogah in levem boku.

Rihemberk. — V Gorici je umrl za posledicami hude opne cije posestnik Ivan Turk iz Rihemberka. Pokojnik je daleč od okrog slovel po svojem kremenem značaju in umnem gospodarstvu.

Kaj teki bo to?

IN

19. februarja v Collinwood

ŽUTI

Po nemškem izvirniku K. Maya

Da me nista negovali skrbni Perzovi dami, kdo ve, kako bi se mi bilo še godilo. Mrzlica se. Bile je lotevale in prepičane. Bile je spravi spet na noge. Si. Misli sem na Perzovo drugo. Misli sem na Bendo, "zmagovalko," hmi Perzovo svakinjo, na strašni, di. Preravi konec nesrečnega be. Ob babilonskem stolpu. Sre. ga beduini napadli, ga izro. palni in ubili. Našel sem jih. Jedrtve ob razvalinah.

Amad el-Gandur je medtem. končal svojo povest o boju in. ne. po očetovi smrti. Odpravili smo. se na hrib h grobnici.

Spotoma smo našli kočo. Kurda iz rodu Soran. Razpad. ta je, Soran se ni več vrnil.

Našli smo ga tistikrat v bli. žini tabora in ga sprejeli v. slo. svojo službo. Nekega jutra pa. zgode izginil z Amad el-Gandur. o. tem in ogledarjem Allotom vred. oli Sorani so smrtni sovražniki. es. Beberov, poznal je njihova. skrb. spram. Amad el-Gandur. pr. andurja na njegovem mašče. no. dalnem pohodu. Ni se smel več. je. priti, Bebehi bi ga bili našli. lo. in se maščevali.

Pršli smo na vrh.

Na mogočni skali je stala. Grobnica Mohammed Emin, preprost kamenit stožec, od. motraj votel in z vhom obr. na. proti jugozapadu, na. z. nameno proti Mekki, svetemu. mestu mohamedanov. Solnce. je pozdravljalo grobnico zju. raj, ko je izšlo, in zvečer, ko. je odhajalo. Kraj je bil sa. noten in tih, obsežen razgled. je odpiral z vrha po dol. ni. Džale in vse tja do sinje. valjave na zapadu, kjer je le. tala bagdadska ravnina.

Grobnica je bila še dobro. ohranjena, le na južno zapa. ni steni je bilo izluščeno ne. kaj kamenov, prav kakor je. pravil Mamraš. Videlo se je v. grobnico.

Amad el-Gandur je pristo. pil in pogledal v njo. Ves pre. strašen je odskočil in kričal: "Ma ša 'llah —! Moj oče! Ali se še ni ločila njegova du. sa od telesa —?"

Pogledal sem tudi sam v. grobnico. In tudi sam bi bil. koraj odskočil.

Kakor smo ga pred osmimi. leti posadili, prav tako je še. vedno sedel šejh Mohammed. Emin. Roke je imel sklenjene. in po prsih mu je valovila. mogočna snežnobela brada.

Pogledal sem bil košen in močno. na. spreminile. Bil je Moham. med Emin —. Praznoveren. elovek, in taki so orientanci, je. gotovo mislil na čudež.

Zakaj se je truplo tako do. ro ohranilo, tega ne vem, zelo. pa je vsekakor bilo podobno. egiptovski mumiji.

Pogled na rajnega šejha je. deloval silno in pretresljivo. Še meseci sem mislil na pri. zor in še danes se mi zdi, da. vidim pred seboj plemenitega. starca, sedečega v grobnici, s. porumenelim košenim obra. zom, zaprtimi očmi in snežno. belo brado.

Drug za drugim so pristopa. li Haddadini, da vidijo ostan. ke svojega slavnega šejha. Spoštljivo, pobožno so se skla. njali k odprtini, nobeden ni. rekel besede.

In ko se je zadnji vrnil v. prsto tovaršev, je spet pristop. il Amad el-Gandur, vzela iz. zepa kamenček in dejal:

"Effendi Kara ben Nemsi. emir in hadži Halef Omar, po. seg sta bila, ko smo posadili k. zadnjega počitku v tole grob. nico mojega očeta Mohammed. da Emin, šejha Haddadinov. Videla sta, da sem z bodalom

odkrušil tale kamen od grob. nice in ga vzel s seboj. Razu. mela sta me.

"Danes vračam kamen raj. nemu očetu. Morilca sta padla. očetova smrt je maščevano. Njegova duša naj se spreha. ja pod senco palm v sedmih. nebesih in naj pije iz rajske. ga studenca na vse veke. Duše. morilcev pa naj gorijo v naj. hušjem ognju džehenne!"

Tak je tar, krvna osveta. Oko za oko, zob za zob, kri za. kri —.

Zazeblo me je. Kaj bi naj. bil rekel —? Vsaka beseda bi. bila zaman, še kruto bi bil ža. lil naziranje in čuvstvovanje. Haddadinov in škodoval bi si. bil. Ne stori pa in ne zini ni. kdaj tega, o čemer veš, da bi. itak nič ne pomagalo, pač pa. še škodovalo dobri stvari.

Pa nisem bil sam, ki je tak. ko mislil.

Amad el-Gandur je spustil. kamen v grobnico in odšel. med svoje ljudi. Tedaj me je. pogledal Halef. Na obeh sem. mu bral, da prav tako misli in. čuti kakor jaz.

Slovesnost obletnice bi se. naj vršila drugi dan, ki je. bil dvanaesti haziran, dan šej. hove smrti. Tisti dan pa smo. lahko počivali.

Obrnil sem se in stopil po. hribu, poiskati sem mislil pri. pravno taborišče. Pri grobnici. na vrhu nismo smeli ostati.

"Kam pa odhajaš?" me je. vprašal Amad el-Gandur.

"Grem, da poiščem varno. taborišče kje na pobočju hri. ba."

"Ni treba, effendi! Ostati bo. mo pri očetovem grobu in ni. kamor drugam ne pojdemo."

"Zakaj?"

"Se vprašaš —? Ali ne uvi. diš, da moram ostati pri oče. tu?"

"Uvidim! Tvoje mišljenje. cenim in uvažujem tvoja čuv. stva. Ampak položaj je tak, da. ti ne svetujem ostati na vr. hu."

"Bi le rad vedel, zakaj ne!"

"Misli na Bebehe, ki uteg. nejo priti!"

Mrko je dejal:

"Ne mislim na druga ko na. rajnega očeta. Radi njega sem. prišel v kurdiske gore, njega. prav sem hotel obiskati. In. danes sem pri njem in ne za. pustim ga prej, da se vrnem. domov."

"Kar bi bilo zelo neprevi. dno in nevarno, šejh Amad el. Gandur!"

Prezirljivo se je nasmejal.

"Nevarno —? Saj niti ne. veš, ali bodo Bebehi prišli! In. če tudi pridejo, ne bo nevar. no! Mamraš je pravil, da jih. pride kvečjemu deset ali dva. najst. Nas pa je dvajset! Do. bro smo oboroženi in moji lju. dje so sami izbrani in pogum. ni bojvniki. Bi le rad vedel, zakaj bi se jih naj bal —!"

"Rad ti verjamem, da si iz. bral najboljše bojvnike! To. da pogum še ni vse, treba je. tudi previdnosti.

Kaj pa če jih pride letos. več ko dvanaest? In ne pozabi, da. pasejo letos Bebehi svoje. črede med perzijsko mejo in. gorovjem Zagros! Niso daleč. odtod! Dvanaestim Bebehom. smo gotovo kos, toda kaj pa. bo, če pokličejo na pomoč ves. rod —? Le samo eden naj nam. uide in nese domov vest, da. smo tukaj, pa smo izgubljeni! Zastavijo nam pot in —."

"Do zadnjega moža jih bo. mo pobili!" je kruto povedal.

"Misliš —? Si si pogledal, kak svet je tod?"

"Zelo ugoden je za nas!"

"Jaz pa pravim, da je zelo. neugoden! Kar nevaren je za. nas."

(Dalje prihodnjič)

Zormanov večer

Gotovo zasluži Jugoslav. University Club vse priznanje. za prireditev pristrčnega več. era zadnje nedelje v Hollenden. hotelu v počast našega narod. nega buditelja, g. Ivana Zor. mana. Bil je to večer poln. rožmarinove domačnosti, kot. se je izrazil sam g. slavlje. nec. Banket je bil prirejen ob. priliki, ko je Jugoslav Univer. sity klub sprejel kot častnega. člana našega pesnika g. Iva. na Zormanu.

Čarobna dvorana v hotelu. Hollenden je bila napolnjena. našega naroda, ki je prišel, da izrazi svoje priznanje in. hvaležnost svojemu sinu, ki. dela že mnogo nad trideset let. za svoj ljubljani narod. In. to je bilo prvič, da je dal na. rod kako javno priznanje svo. jemu voditelju.

Jugoslav University klub se. stoji iz naših mladih izobra. žencev, ki so se organizirali v. skupino že leta 1922.

Stolovratelj večera je bil. dr. James W. Mally, ki je vo. dil program vseskozi brezhib. no in taktno. Prvega je po. zval k besedi dr. F. J. Kerna, dolgoletnega intimnega pri. jatelja Zormanovega. Dr. Kern. je ob kratkem orisal delova. nje g. Zormanu med narodom. Orisal je g. slavljenca kot pes. nika, glasbenika in Slovenca, ki mu je za cilj življenja le. dobro ime in boljša prihod. nost našega naroda.

Stolovratelj je nato pred. stavil nekatere izjemne goste, tako g. Leo Zakrajška iz New. Yorka. Potem je tudi pred. stavil dobro in še vedno krep. ko Zormanovo mamico, brata. in sestro, katere so gostje to. plo pozdravili z dolgotrajnim. aplavzom.

Drugi govornik, Rev. M. Ja. ger, je poudarjal skromnost. g. Zormanu, ki se v svoji. skromnosti niti ne zaveda, kaj. vse je storil za slovenski na. rod. G. govornik je v prisrč.

nih besedah izrazil željo, da. bi naš Ivan še dolgo vplival. na kulturno življenje ameri. škkih Slovencev.

Dalje je govoril g. Etbin. Kristan, ki je pripovedoval, kako je iskal, ko je došel v. to deželo, nekaj našega in na. šel je to v Ivanu Zormanu, najprej v njegovi knjigi in po. tem v osebi sami. Govornik. je nizal dela našega pesnika Zor. mana, iz katerih vseh vre v. živi besedi srce pesnika in ne. samo besede.

Potem je bil poklican glav. ni govornik, g. sodnik Frank. J. Lausche, osební Zormanov. prijatelj še iz mladih let. G. sodnik je rekel, da ne verja. me, da bi se kje dobil še kdo, ki bi bil podoben našemu Zor. manu, ki bi bil obenem dovr. šen glasbenik in v istem času. literat in pesnik priznanega. slovesa. Težko se dobi člove. ka, s katerim lahko filozofira. te o najmodernejši svetovni. glasbi in s katerim lahko pre. idete obenem v svetovno lite. raturo in povsod je g. Zorman. doma. Govornik je kazal na. posebno Zormanovo lastnost. njegovo iskreno prijaznost do. vsakega. Veseli ga in prav. je, je rekel g. sodnik, da daje. narod z lepim današnjim. večerom vsaj nekaj priznanja. Ivanu Zormanu za njegovo 40. letno delovanje za narod, skromno priznanje za vse, kar. je dal g. Zorman ameriškim. Slovincem.

Potem je predsednik Jugo. slav University kluba, g. Wil. liam Vidmar, v kratkem raz. stavil dobro in še vedno krep. ko Zormanovo mamico, brata. in sestro, katere so gostje to. plo pozdravili z dolgotrajnim. aplavzom.

Drugi govornik, Rev. M. Ja. ger, je poudarjal skromnost. g. Zormanu, ki se v svoji. skromnosti niti ne zaveda, kaj. vse je storil za slovenski na. rod. G. govornik je v prisrč.

Potem je pa spregovoril g. slavljenec sam, ki je globoko. ginjen kazal na narode, zlasti. na male narode, kako so gle. dali in sledili svojim akadem. sko izobraženim voditeljem. Tako smo tudi mi, mal sloven. ski narod, sledili svojim Pre. šernom, Cankarjem, Gregorči. čem in drugim, ki so nas vo. dili k slavi, da je postal mal. slovenski narod v kulturi enak. velikim narodom. Tudi mi, a. meriški Slovinci, je rekel go. vornik, sledimo svojim izobra. ženim voditeljem, kakršne. ima ta naš Univerzitetni klub, da nas bo vodil v vsem, kar. je dobro za naš narod.

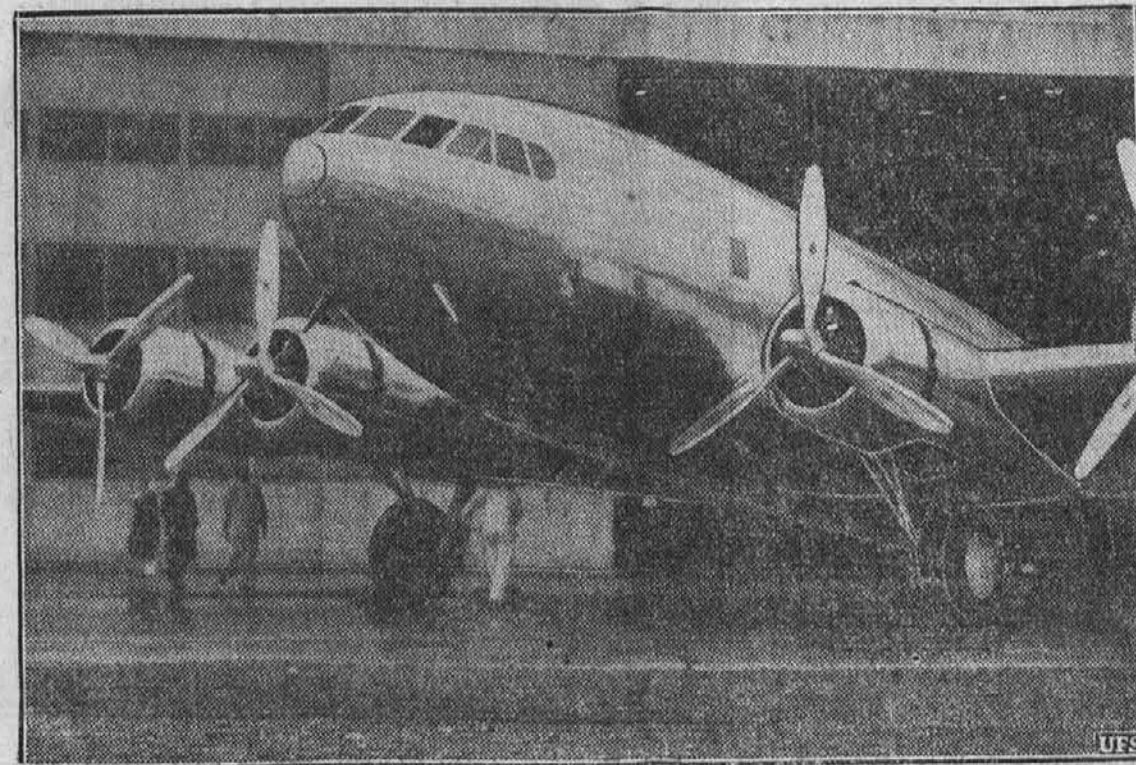
G. Zorman je skromno izja. vil, če je njegovo delo za na. rod res storilo kaj dobrega, je. srečen in zadovoljen. Poudar. jal pa je, da pri vsem tem ne. smemo pozabiti naših pionir. jev v tej novi domovini, kate. rim se ima naša mladina za. hvaliti za vso izobrazbo. Če. združimo, je rekel g. slavlje. nec, slovensko rožmarinsko. domačnost naših pionirjev z. a. meriško iznajdljivostjo in mo. dernostjo, pa bomo živeli res. kot izvoljen narod.

Med programom so ponov. no nastopili v lepem petju ga. Josie Lausche-Welf in gdč. Mary Udovich, ki sta nam za. peli v duetu nekaj ameriških. in slovenskih pesmi. Naš ba. ritonist g. Louis Grdina je. istotako pel nekaj ameriških. in nekaj slovenskih pesmi. Na. klavir jih je dovršeno spre. mljal naš nadarjeni glasbenik, dr. William Lausche, bivši. Zormanov učenec.

Velik efekt na navzoče je. napravila scena, ko so luči v. dvorani ugasnile in hotelski. uslužbenci so nesli po dvorani. iz ledu narejene črke Ivan. Zormanovega imena. Te črke. je obsevala blešmodra luč, da. se je zdelo, kot bi črke kar. same plavale po dvorani. Zelo. učinkovito!

To je vse, kar je otšlo od vlaka, ki je zadel v tovorni vlak pri Barbacena, Brazilija. 100 oseb je bilo ubitih, več kot 100 p aravanjenih.

Novi ameriški aeroplan, ki je namenjen, da bo letel v stratosferi, to je v višini 20.000 čevljev. Nosil bo lahko 33 potnikov in bo letel 240 milj na uro. Kadar bo letel v tej višini, bo letalo hermetično zaprto.

Kot rečeno, to je bil večer. prave rožmarinske domačnosti. in iskrenosti. Navzoč narod, naši prvaki in naš preprost. narod, se je skušal vsaj malo. oddolžiti našemu vzgojitelju. in voditelju, našemu Ivanu. Zormanu. Nismo mu dali la. vorovih vencev in nismo mu. dali zlatih daril. Dali pa smo. mu, ali vsaj skušali smo mu. dati svoje hvaležno srce in. dali smo mu svojo desnico z. iskreno željo, da ta naš prvak. ne odneha, saj je še krepak in. pri moči, da lahko še mnogo. let deluje za dobro ime sloven. skega naroda v tej naši novi. domovini.

D.

Program jugoslovanske razstave

na svetovni razstavi v New Yorku leta 1939

Pred kratkim je padla odloči. tev, da se jugoslovanska država. udeleži svetovne razstave v New. Yorku leta 1939. s samostojno. razstavo.

Posebnege paviljona naša dr. žava ne bo gradila, ker bi bili. stroški preogromni, ampak bo. najela prostor v veliki palači, da. se stroški znižajo. Poudarjamo, da. ni smatrati to veliko razstavo. kot nekakšen velesejem, kakor. šnih smo vajeni pri nas in kjer. bi prišli posamezni izdelki in po. samezni ljudje vpoštev, ampak. je treba prikazati Jugoslavijo v. celoti, kar pa omogoča navzile. temu tako posameznim pokraji. nam kakor tudi organizacijam, da. se v posameznih točkah pro. grama lahko udeleže razstave.

Ministrstvo trgovine in indu. strije je poverilo organizacijo. razstave trgovinskemu muzeju. in odseku za turizem. Obvešče. ne so o tem vse trgovske indu. strijske in obrtne zbornice v dr. žavi, ki naj stopijo takoj v stik. s podrejenimi korporacijami, ker. je čas zelo omejen in bo tré. ba s prav ameriškano naglo. pospešiti vse delo, da bo došel. ves material pravočasno na lice. mesta razstave. Večina materi. jala je že zbranega, ves ostali pa. prihaja dan za dnem v Beograd, tako. da bo odšel dne 25. januar. ja 1939. leta že transport z raz. stavnim materialom v Ameri. ko.

Za nadrobno in tudi veliko. prodajo raznih izdelkov prihaja. jo v prvi vrsti vpoštev narodna. ročna dela, ki pa morajo pasira. tri kontrolo, da se pošlje res do. bro in lepo narejeno originalno. narodno delo, ne pa kake strojne. imitacije ali pa površno izvrše. na dela, ki ne bi nikakor dostoj. no prikazala našega solidnega de. la na svetovni razstavi. Prodajo. teh izdelkov je prevzelo Srbsko. ameriškano društvo, ki bo po. edincem dalo popolno garancijo. za vse blago tako, da je vsak ri. ziko za odposiljatelja izključen. To je bilo potrebno že zaradi te. ga, ker se raznim izdelovalcem. in trgovcem prepriči vsaka ško. da in se jim prihrani ogromne. stroške za potovanje v Ameriko. in nazaj pri veliki dvomljivosti. pasiranja izdelkov na svetovni. razstavi, kakor je dosedaj sko. raj na vseh pokazala praksa.

DNEVNE VESTI!

Nemški poslanik se po. svetuje z voditelji Poljske

Berlin, 16. januarja. Nem. čija namerava odposlati svo. jega zunanjega ministra von. Ribentropa v Varšavo, da na. daljuje s pogajanji z vodite. lji Poljakov, da se Poljsko še. tesnene priveže ob Nemčijo v. uresničenje bodočih nemških. načrtov. Obenem je došel v. Berlin grof Casky, ki je novi. ogrski poslanik v Berlinu in. ki ima te dni posvetovanja z. vodilnimi Nemci glede priko. pitve Ogrske rimsko-berlinski. japonski osl.

Italija poslala za 20 mili. jonov umetnin

New York, 16. januarja. Na. laškem parniku Rex je včeraj do. spel v New York za \$20.000. 000 vrednosti laških umetnin. Namenjene so za razstavo v San. Franciscu. Nekatere slike so ta. ko dragocene, da se sploh ne mo. reje oceniti. Umetnine tekom. prevoza niso bile zavarovane, ker. laška vlada ni povedala vredno. sti in nobena zavarovalna družba. ni hotela vzeti zavarovalnine. Med drugimi se nahaja v zbirki. tudi Rafaelova "Madona Sedia." Kakor hitro je parnik došel v. New York je obkolilo umetnine. kakih 100 detektivov in polici. stov, da dragocenosti zavarujejo. pred mogočo tatvino.

Hoover želi sem židovske otroke iz Nemčije

Washington, 16. jan. Bivši. predsednik Hoover je včeraj. prišel na dan z izjavo, v kate. ri je zahteval, da Zedinjene. države odpro vrata na stečaj. in sprejmejo kolikor mogoče. židovskih otrok iz Nemčije. Takoj za govorom Hooverja. se je pa oglašil generalni so. licitor ameriške vlade Jack. son, ki je izjavil, da naselje. vanje židovskih otrok v Ame. riki bi še poslabšalo reliefni. položaj tukaj. Amerika mora. skrbeti najprej za svoje. ljudi, je dejal Jackson, pred. no more misliti na druge.

Ameriški državljani ob. sojeni v Nemčiji

Hamburg, 16. januarja. Jo. seph Roth, uslužbenec na ameri. kem potniškem parniku Manhat. tan, je bil po nemški sodnji tu. kaj obsojen v ječo za šest me. secev, ko je spoznan krivim "na. peljevanja k veleizdaji." Rothu. se je očitalo, da je nekemu nem. kem delavcu izročil neko komu. nistično knjigo. Roth se je izgo. varjal, da ni vedel, da vsebuje. knjiga komunistično literaturo. Ameriški konzul, ki je bil navzoč. pri obravnavi, se je vzdržal kri. tike. Roth je bil rojen v Nemč. iji, pozneje se je izselil v Ameri. ko, kjer je bil letu 1936 postal. ameriški državljani.

*Vprašajte za nagradne list. ke Progressivne trgovske zveze.

MALI OGLASI

V najem se da

štiri sobe, pokalnica. Moder. no stanovanje, vse v stanova. nju, kuhinjska peč, ledenica, linolej, proč spredaj in zadaj. Stanovanje samo za sebe. Vprašajte na 736 E. 93rd St., severno od St. Clair Ave. Tel. ENdicott 1217. (15)

Komu je znano

kje se nahaja Ana Nistor, ki je. svoj čas živela pri zetu Valeriju. Zebelman, 367 No. Concord St. Do. 8. sept. 1937 je bila zaposlena. pri American Can Co. Ako je. komu znano njeno bivališče, ozi. roma ako sama čita ta oglas, naj. se javi pri August Kollander, 6419 St. Clair Ave.

Išče se

opremljena ali neopremljena so. ba za mlado žensko. Blizu ulične. kare v slovenski naselbini. Kdor. ima kaj naj pusti naslov v ura. du tega lista. (14)

Soba se odda

ženski ali dekletu. Tudi kuhinja. na razpolago. Vprašajte na 1393. E. 55th St. (13)

MANHATTAN SHIRTS

Sale

at

BELA'S

6205 St. Clair Ave.

(17, 18, 19, 21)

OBLAK FURNITURE

TRGOVINA S POHISTVOM

Pohišto in vse potrebščine.

za dom

6612 ST. CLAIR AVE.

HENDERSON 2978

Skrivnosti ruskega carskega dvora

ROMAN

—Ali me poznaš? — ponovi ona in dvigne svojo palico, kakor da bi jo hotela udariti po licu.

Komedijant takoj spozna situacijo.

Odrine hladnokrvno starko in zapove svojemu slugi:

—Pobrigaj se, da ta ženska takoj izgine! Ovirala bi sicer to svečano dejanje.

Potem pa se obrne k Franji, ki je vsa trepetajoča stala poleg njega in ji šepne:

—Ne boj se, znam te čuvati!

Franja je že prišla malo k sebi, a ko se je po stopnicah približevala portalu, se ji je igral okoli ust čuden smehljaj.

Ta starka jo je spomnila na dogodke, katerih ni pozabila.

Predno sta stopila novoporočenca pred oltar, sta morala iti za par minut v zakristijo, da počakata na goste.

Komedijant in njegova zaročenka sta bila sama.

Tedaj nenadoma dvigne Franja svoj pajčolan in pogleda komedijanta.

—Andrija Jagodkin! — zavpije ona. — Vprašam te še enkrat, ali me res siliš, da te vzamem?

—Seveda, draga moja! — odgovori on.

—Opominjam te, — odvrne zamolklo ona, — ne igray se z mojim obupom! Nevarno ženo pelješ v hišo!

—Te bom že ukrotil!

—Onesrečil boš ne samo mene, ampak tudi sebe, ako me prisliš, da pred oltarjem rečem: da! Prosim te, daj mi svobodo!

—Zastonj je vsaka beseda! Tedaj se Franja brezupno vrže komedijantu pred noge.

—Usmili se me! — prosi ona. — Še je čas, daj mi svobodo!

Franja vstane.

—Sam si hotel, — mrmra ona, — sam si kriv in ti si odgovoren za vse, kar se bo dogodilo.

—Jaz prevzamem vso odgovornost, — reče ponosno Andrija Jagodkin, — sedaj pa se smej! Bodi ljubeznjiva — svetujem ti!

Vrata zakristije se odpro, na pragu pa se pojavi duhovnik.

Za njim pa stopa dvanajst ministrantov s kadilom.

Povorka gre v cerkev in obstane pred oltarjem.

Orglje zabučijo, Franjino srce pa zatrepeta. Oči ji postanejo rone in bridko prične tarnati.

Kesala se je zaradi prevare, v katero je privolila.

Prišla je namesto prave Jagodkinove hčerke. Kje se sedaj nahaja ta revica? Mogoče tiči v kakih ječi? Morda pa sploh ni več živa?

Franja se zdrzne. Potem je ona bila ubijalka! A kaj ji vse to koristi? Sedaj bo postala žena tega starca, o katerem je vedela, da je zločinec.

Nenadoma se spomni suhega, rumenega lica stare Italijanke. Videla je pred seboj omaro z mnogobrojnimi steklenicami.

Spomnila se je na strupe, ki niso zapuščali nikakega sledu.

Med tem ko je svečenik blagoslavljal novoporočenca in med tem ko so orglje slavnostno bučale, je razmišljevala Franja o strupih čarovnice Valloni.

Duhovnik jo je moral dvakrat vprašati, da je slišal njen: da!

V istem trenutku pa zasliši ona poleg sebe tiho ihtenje. Jagodkin je začutil bolečino in je naslonil svoje lice na steber.

Komedijant položi svojo roko na njegovo ramo in mu reče:

—Zakaj jokaš, dragi brat? Moral bi se veseliti, ker je vse tako lepo izpadlo.

Bankir pa ga prezirno pogleda.

Sedaj obstopijo gostje mladi par, da jima častitajo, nato pa se odpeljejo zopet nazaj v Jagodkinovo palačo, kjer se je vršilo slavlje!

Velika jedilnica v prvem nadstropju je bila nad vse krasno okinčana. Jagodkin se je trudil, da pokaže sijaj svoje hiše in da zopet prepriča ljudi o neizmernem svojem bogastvu.

Franja je sedela tiho in žalostno na svojem mestu. Gostje so opazili, da je zelo blede in da je zelo malo jedla.

Komedijant se je trudil razgovarjati se z njo, a zelo redko je dobil odgovor.

Prišel je večer. Tisoč in tisoč svetilk je zagorelo v dvorani. Godba je igrala, gostje pa so postavljali vse bolj veseli in glasni.

Tedaj se naenkrat obrne Franja k svojemu možu:

—Glava me boli — pravi ona, — trudna sem, razen tega pa se hočem tudi preobleči. Moraš me oprostiti za nekoliko ur.

—Ah, hočeš li oditi v svojo sobo? Povej mi, kedaj naj pridem po tebe, da bom lahko neopazeno odšel od tukaj.

—Zakaj naj odideva neopazeno? — vpraša Franja. — Oče bi mi to zameril! Počakaj me tu! Čim mi bo bolje, se povrnem k tebi!

Franja vstane in gre iz dvorane.

Ona pohiti v svojo sobo, zaklene za seboj vrata in hitro sleče svojo poročno obleko. Obleče pa neko temno obleko in se ogrne z nekim širokim ogrinjalom.

Razburjena zapusti sobo in odhiti na ulico. Na oglu skoči v kočijo reče kočijažu naslov in ko se je kočija ustavila, je bila Franja pred hišo čarovnice Valloni.

Prvič sedaj, odkar je starko skrivoma zapustila, se je vrnila sem.

Srce ji je tolklo, gre po stopnicah navzgor, pozvoni in kmalu zasliši korake starke.

Srce ji je pričelo še bolj biti, ker je vedno čutila strah in grozo pred to ženo, čeprav ni bila ona nikdar preveč stroga in krutapram njej.

Franja pa je dobro vedela, da je Valloni pripravljena za vsako lumparijo in da je žena, ki se zna maščevati.

Vrata se odpro — pred njo je stala starka opirajoč se na palico.

Obe ženi sta se najprej nekoliko časa brez besede gledale, nato pa se čarovnica porogljivo nasmeje.

—Ali je prišel sodnji dan? — zavreči ona. — Mar se odpirajo grobovi — ali se vračajo mrtvi?

—Si li v resnici ti, Franja? Italijanka se prekrži in prične tiho moliti.

Franja jo hitro prekine in reče:

—Ne govori neumnosti, babica! Jaz sem — saj si me videla danes v cerkvi.

—Torej si vendarle ti to bila? — reče starka.

—Misliš sem že, da me je zmotila podobnost.

—Mora biti važna stvar, ker se vračaš k svoji babici. Ali ti je zmanjkal sijaj in razkošnost, da si sedaj žalostna in uboga?

—Motiš se, babica! — odvrne hladno Franja. — Nisem prišla zato, da bi potrebovala tvojega čenarja ali tvoje pomoči, nego zato, da tudi tebi nekaj dam od svojega izobilja!

—Postala si bogata, golobica? Pohlepno jo pogleda stara Italijanka.

—Bogata sem, — reče Franja. — Imam sto tisoč, še več, milijon. Stanujem v krasni palači — na moj migljaj čakajo slugi in imam vsega, kar mi poželji srce.

Stara Valloni se nasmeje.

—Postala si torej milijonar? To je dokaz, da imaš talent in da znaš občelevati z ljudmi. Dobil si torej kakega norca.

—Nočem govoriti tu na hodniku — reče Franja, — idiva v sobo, babica, tam ti bom vse povedala.

—Sedaj si zopet tukaj — reče zamolklo starka, ko sta bili v njeni sobi. — Ostani za sene, nehvaležnica, nekega dne si kar pobegla!

—Ali si mislila, babica, da bom celo življenje pri tebi? Ali nisem mlada, ali naj se odrečem vsakega veselja?

—Vesolja? — zavpije Vallona,

—kakor da postoji sploh tako veselje!

—Nisem prišla, da poslušam tvoje pridige — odvrne Franja, — nego, da mi svetuješ, seveda ne maram zastoj — pridene hitro — plačala ti bom z zlatom.

—Gre za to, kaj od mene želiš, — reče ne preveč zaupno starka. — Znano ti je, da ne maram postavljati svoje življenje na kocko.

—Ne boj se, odgovarjam za to, kar bom storila! Že marsikateremu si dala požirek, ki ima namen odstraniti sovražnika.

—Aha, tudi ti bi hotela nekoga odstraniti? Toda bodi opreznost, golobica, boj se policije! Ruske ječe so vlažne in neugodne.

—Ti imaš strup, ki ne zapušča nobenih sledov.

—Pa tudi to ni zanesljivo sredstvo. Ako kdo nenadoma umre, preišče sodnija mrliča, pa bodo našli tudi moj strup.

—To mi govoriš samo zaradi tega, ker mi ne maraš pomagati! — reče Franja. — Vem, da si druge ljudi prepričevala, da tvoj strup ne zapušča nikakih sledov.

—Drugim ljudem sem to lahko rekla — odvrne Valloni, — kaj se me tičejo tuji ljudje? Naj delajo, kar hočejo, a tebe nočem onesrečiti. Zato mi povej, katera želiš odstraniti, in jaz ti obljudim, da ti povem način, kako to dosežeš.

Franja je nekaj časa omahovala; ni vedela, ali bi zaupala svojo skrivnost tej ženi, potem pa je videla, da ji drugo ne preostaja in ji je vse izpovedala, kar se je dogodilo.

Stara Valloni jo je pozorno pozorno poslušala, potem pa jo prekine in se nasmeje.

—Ta Jagodkin je pa res norec! — zavpije ona. — Dobro si ga prevarala! Toda ta prevara ni tako strašna, kakor se ti zdi, golobica.

—Kako to misliš, — vpraša Franja.

—He, he, — kako to mislim!? Tega ti ne bom povedala, — to je moja skrivnost! Še ni čas, da govorim.

—Kje pa se nahaja Jagodkinova žena?

—V Parizu — reče Franja. — Ona je bolna in se nahaja v bolnici.

—Kedaj se vrne?

—Tega še ne vemo! Mislimi smo, da pride na najino poroko, ali zdravnik je brzojavil, da se je njeno stanje poslabšalo.

—Pa menda ne bo umrla? — reče skrbno starka. — To bi bilo zelo neugodno.

—Jaz nimam interesa, da ostane živa, — odvrne Franja. — Meni more biti samo ugodno, ako se več ne pojavi. Materino oko bi takoj spoznalo, da nisem Klarisa. Takoj bi videla da gre za prevaro.

—Odkrila bi sicer revaro, ali ne bi te izdala.

—Govoriš o ugankah, babica. Razloži mi, prosim te.

—Kasneje, kasneje! Sedaj morava govoriti o tem, kaj nama je storiti. Poznano ti je, da sem dobra zaveznica, ki te more očuvati marsikatero nevarnost, znana pa biti tudi nevarna sovražnica.

—Daj, da si deliva tvoje bogastvo! Sita sem že tega samotnega življenja v svojih temnih sobah. Ne maram več ljudem prekovati in jim pripovedovati neumne povesti.

—Srce ti želi denarja. — Imela boš, karkoli boš hotela! — odvrne Franja!

—To ni zadosti!

—To tebi ni zadosti? Kaj zatevaš?

Oči starke se zableščijo.

—Moraš me sprejeti v svojo hišo, — reče hitro starka, a ko je videla, kako se je Franja prestrašila, nadaljuje! Premisli, ka-

ko ti bo koristila moja prisila! Ti potrebuješ nekoga, ki bo čuval, a ti veš, golobica, imam jaz ostre oči. Jagodkin me ne bo več spominjal, a mož me ne pozna.

—Moj mož! — zavpije ona. Zaradi njega sem tudi šla, babica! Sklenila sem, da ga moram rešiti, pa če mora storim tudi umor!

—Strup je torej za njega te stari ne veseli?

—Nočem oklevati, babica, kreno ti priznam, da ne bi la, da bi dočakal jutrajšega dne.

Stara Italijanka je udarila palico ob tla in se nasmejala.

—Tebi se res mudi! — zavpije ona. — Ti si vražja dekle, koraka preko mrličev! Svoje starega se torej hočeš že rešiti?

—Da, še nocoj.

(Dalje prihodnjič)

Noel Carter, ena izmed prič pri vladnem preiskovalnem odseku, ki preiskuje slučaj, da je neki Wm. Buckner odposlal pet partij lepih deklet v Washington, da so zabavale kongresnike, ki so potem glasovali v prid Bucknerju v neki milijonski aferi.

Razprodaja

na vsem blagu, posebno na ženskih suknjah in oblekah. Ravno tako na otroških suknjah in oblekah. Posebno znižana cena na blenketih in kovtrih in sploh na vsem blagu. Tukaj navajamo nekaj cen.

Imamo lepe moderne ženske suknje samo po \$7.95, \$13.95, \$16.95 in boljše.

Ženske obleke \$1.00, sedaj 85c; \$1.95, sedaj \$1.49; \$2.95, sedaj \$1.95.

Posebno znižane cene na pajamas in nočnih srajcah. Posebno so padle cene na ženskih in otroških klobukih.

Otroške lepe moderne suknje \$6.50 in \$6.95, sedaj \$3.98 in boljše. Posebno znižane cene na oblekah in vsem spodnjem perilu.

Blago za zastore 25c in 35c jard, sedaj samo 15c jard.

Pridite, se vam priporočamo.

Anzlovar's

vega! 62d St. in St. Clair Ave.

VLOGE v tej posojilnici

so zavarovane do \$5000 po Federal Savings & Loan Insurance Corporation, Washington, D. C.

Sprejemamo osebe in družine vlog

Plačane obresti po 3%

St. Clair Savings & Loan Co.

6235 St. Clair Ave. HEnd. 5670

Brenda Frazier, najbogatejša in najlepša dekle v New Yorku. Desno je pa Eleanor Roosevelt, nečakinja Mrs. Roosevelt. Party, na katerem je bila Miss Brenda predstavljena newyorški višji družbi, je veljal \$50,000. Torej tam najbrže niso jedli klobas in kislega zelja.

Lida Baarova, češka filmska igralka, radi katere je njen mož pretepel nemškega ministra propagande, Goebbelsa, da so ga morali odpeljati v bolnišnico. Posledica? Goebelsova žena toži za razporoko, razžaljen mož Baarove je pa zaprt.

V JUGOSLAVIJO

Vi potujete naglo in prijetno na naših priljubljenih parnikih:

BREMEN • EUROPA

COLUMBUS

NEW YORK • HAMBURG

HANSA • DEUTSCHLAND

Izborna železniške zveze od Cherbourga, Bremena ali Hamburga

POVABITE SORODNIKE V EVROPI, NAJ VAS OBISKOJE V AMERIKI

Posebne nizke cene za vožnjo iz Evrope med 3. aprilom in 25. aprilom ter 26. junijem in 23. julijem za štiridnevno bivanje v Ameriki.

Za pojasnila vprašajte lokalnega agenta ali 1420 EUCLID AVE., CLEVELAND, OHIO

HAMBURG-AMERICAN LINE

NORTH GERMAN LLOYD

RAZPRODAJA NA MAGIC CHEF PEČEN

Regularna cena \$149.50, sedaj samo \$99.50

Regularna cena 109.50, sedaj samo 89.50

NORWOOD APPLIANCE & FURNITURE

6104 St. Clair Ave. ENdicott 36

819 E. 185th St. KEnmore 6750

Prva, najstarejša, največja in najbogatejša slovenska

katoliška podporni organizacija v Združenih

Državah Ameriških, je:

Kranjsko-Slovenska Katoliška Jednota

Glavni urad v lastnem domu: 508 No. Chicago St., Joliet, Illinois

POSUJE ŽE 45. LETO

Ostanovljena 2. aprila 1894, inkorporirana 12. januarja 1898 v državi Illinois, s sedežem v mestu Joliet, Illinois.

SKUPNO PREMOŽENJE ZNAŠA NAD \$4,000,000

SOLVENTNOST K. S. K. JEDNOTE ZNAŠA 116.71%

K. S. K. Jednota ima nad 35,000 članov in članice v odraslem in mladinskem oddelku.

SKUPNO ŠTEVILO KRAJEVNIH DRUŠTEV 135

V Clevelandu, Ohio je 15 naših krajevnih društev.

Skupni podpor je K. S. K. Jednota izplačala tekom svojega obstanka nad \$8,700,000

GESLO K. S. K. JEDNOTE JE: "VSE ZA VERO, DOM IN NAROD"

Če se hočeš zavarovati pri dobri, poštini in solventni podporni organizaciji, zavaruj se pri Kranjsko-Slovenski Katoliški Jednoti, ki se lahko zavaruje za smrtnino, razne poškodbe, operacije, proti požarni in onemoglosti.

K. S. K. Jednota sprejema v svojo sredo člane in članice od 16 do 60 let; otroke pa takoj po rojstvu in do 16 let. Zavaruje se lahko od \$250 do \$5000 posmrtnine.

V Mladinskem Oddelku K. S. K. J. se otroci lahko zavarujejo razred "A" ali "B." Mesečni prispevek v mladinski oddelki je razred "A" samo 15c za razred "A" in 30c za razred "B" in ostane stalna dajati zavarovalnina z vsakim dnem narašča. V slučaju smrti otroka zavarovanega v razredu "A" se plača do \$450.00 in zavarovanega v razredu "B" se plača do \$1000 posmrtnine. Otroka se lahko zavaruje za dobo 20 let, nakar prejme zavarovani svoto izplačano gotovini.

BOLNIŠKA PODPORA:

Zavaruje se lahko za \$2.00; \$1.00 in 50c na dan ali \$5.00 na teden. Asement primerni nizek.

K. S. K. Jednota nudi članstvu pet najmodernejših vrst zavarovanj.

Člani in članice nad 60 let stari lahko prejmejo pripadajočo rezervno izplačano v gotovini.

Nad 70 let stari člani in članice so prosti vseh nadaljnjih plačil.

Jednota ima svoj lasten list "Glasilo K. S. K. Jednote," ki se objavlja enkrat na teden v slovenskem in angleškem jeziku in kateremu dobi vsak član in članica.

Vsak Slovenec in Slovenka bi moral(a) biti zavarovan(a) pri K. S. K. Jednoti, kot pravi materi vdov in sirot. Če se nisi član članica te mogoče in bogate podporne organizacije, potrdi se pristopi takoj!

V vsaki slovenski naselbini v Združenih državah bi moralo biti društvo, spadajoče k K. S. K. Jednoti. Kjerkoli se nimate društva, spadajočega k tej solventni katoliški podporni organizaciji, ustanovite ga; treba je le osem oseb v starosti od 16 do 60 let. — Za daljša pojasnila in navodila pišite na glavnega tajnika: ZALAR, 508 No. Chicago Street, Joliet, Illinois.